

ICL presenta al jutge un pla contra la salinització que preveu invertir 10 milions

L'empresa espera la validació per part del magistrat, però assegura que ja ha començat a fer intervencions És un pla a 40 mesos

David Bricollé Manresa 28.06.2017 | 07:34

Una de les rases que està preparant l'empresa. Arxiu

ICL té presentat davant el Jutjat Penal de Manresa un pla d'actuació amb **un pressupost estimat d'uns 10 milions d'euros** i un termini d'execució de tres anys i mig per garantir la captació de tots els lixiviats a l'entorn dels runams salins i la interceptació de les surgències

(afloraments d'aigües) salinitzades, sigui quin sigui el seu origen o causa. Aquesta proposta d'intervenció és el que l'empresa explotadora de les mines de potassa del Bages ha concretat per donar compliment a la sentència que el desembre del 2014 va condemnar tres del seus exdirectius per un delictes ambiental, però que alhora feia **Iberpotash** responsable civil subsidiària de la reparació dels danys causats en fonts, pous i aqüífers.

Segons han explicat fonts de l'empresa, el document es va presentar formalment al jutjat el mes d'abril passat, i el que s'hi planteja «pretén anar més enllà del compliment de la sentència. Pretén anticipar-se i que sigui un treball de màxim abast». Ho argumenten perquè algunes de les intervencions plantejades (les que es troben situades dins de l'àmbit de l'empresa) ja s'han començat a executar, malgrat que **fins ara el jutge «no ha nomenat cap comissari que vetlli o doni el vistiplau a les accions** que l'empresa ha plantejat, ni tampoc no ha donat tràmit a les parts. Però mentrestant, l'empresa ha decidit avançar feina, independentment de si el jutge demana més o menys intervenció per complir la sentència».

Segons ha detallat ICL, el que s'ha fet fins ara és **presentar un projecte de restitució a partir del treball fet per una comissió** amb una vintena d'experts -«la meitat interns, la meitat externs a l'empresa»- que el que ha fet és «identificar totes les surgències conegudes i les que no ho eren tant, estudiar-les i determinar què es pot fer per resoldre-les. Perquè en casos que no sabem exactament d'on prové la surgència no podem concretar la solució. Hem de saber què passa en cada cas». D'aquí n'ha derivat el pla de restitució que s'ha presentat al magistrat. En paral·lel, una segona comissió ha començat a redactar, segons les mateixes fonts, un estudi de l'àrea situada entre la vall del Llobregat i la del Cardener «per analitzar les surgències que es coneixien i detectar-ne d'altres, i actuar en conseqüència».

Segons ICL, en espera dels resultats d'aquest segon estudi i de la validació per part del jutge, ja **té en marxa l'execució de diferents mesures recollides** en el document presentat, essencialment les captacions de lixiviats i surgències, «dins el nostre àmbit, ja que de moment és on podem actuar». Bàsicament es tracta de la construcció de pous o rases (segons la profunditat del flux d'aigua, inferior o superior a 10 metres). En aquest sentit, l'empresa ha concretat que en aquests moments a l'entorn del Cogulló s'estan construint sis nous pous de captació i una rasa de 280 metres, que s'acabarà perllongant fins als 750 metres, al sector nord-oest del runam.

El que fan aquests pous i rases és **captar les surgències d'aigua salada detectades** i conduir-les amb un sistema de canalitzacions -o amb camions cisterna si són més allunyades- fins a les instal·lacions de l'empresa, des d'on s'evacuen pel col·lector. Segons l'empresa, a aquestes captacions s'hi ha afegit la col·locació de 20 nous piezòmetres «per tenir el sector el màxim de delimitat i controlat». Dels sis pous projectats, n'hi ha dos fets i la resta en construcció.

Al runam del Fusteret, a Súria, també hi ha projectats sis nous pous, però en aquest cas s'està pendent de la plena posada en marxa de la planta de sal vacuum, ja que el fet que tracti material que fins ara era excedent alliberarà de càrrega el col·lector de salmorres i permetrà tenir més marge per incrementar l'evacuació d'aigua salobre que ha de sortir d'aquests nous pous de captació.

Finalment, segons les mateixes fonts, a la Botjosa **també hi ha projectada una rasa de mil metres** per a la qual ja s'ha iniciat la tramitació. El projecte ja s'ha presentat i s'està esperant els permisos per poder executar-lo.

L'empresa assegura que aquests estudis i actuacions inclouen tots els punts (fonts, pous, aqüífers) que apareixien en la interlocutòria del jutge del penal que fixava que s'havien de restituir (resoldre'n la contaminació salina), i que en alguns casos fins i tot ja s'ha actuat. Esmenta com a exemples que la font de la Serra, a Súria, «ja està captada i l'aigua salada s'envia a les instal·lacions d'ICL»; o que a la caseta del Llussà, a Santpedor, «s'està redactant el projecte de captació. La idea és que, en funció del que digui l'estudi que s'està elaborant, tot el sector del riu d'Or s'enllaci aquí amb una xarxa de captació i canalització que porti les aigües salobres cap a les instal·lacions» de l'empresa minera.

L'estudi que s'està elaborant ha de determinar com s'ha d'actuar en les altres fonts o en els pous que recollia la sentència condemnatòria.